

HÍRADÓ

KÖNYVTÁRI

XXXVIII. ÉVF. 8. SZÁM 1994. aug.-szept.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
dolgozóinak tájékoztatója

MIK VAGYUNK?

Könyvtárosi attitűdöm

Nyugdíjas kollegám néha meglátogat, emlékezünk, nosztalgiázunk. Akkor tartozott a „derékhad”-hoz amikor én kezdő voltam. De milyen környezetben? Zoltán Józsi bácsi, Szász Károly, Marót Miki voltak az „igazán nagyok”, Polónyi Péter, Mikó Zoli, Berza Laci, Pataki Feri a fiatalabbja. Minden szakmai összejövetel szellemi sziporka volt, laza együttléteink (klubestek, bálók - istenem még ilyen is volt!) igazi, vidám felüdülések.

Mi, kezdők (Havas Kati, Schlett Pista, Ligeti Zsuzsa, Dóczi Éva és a többiek) nem győztünk csipegetni, vágyakozva gondoltunk arra, hogy mikor válunk ilyené? Lesz-e olyan, hogy a majdnem fiatalok felnéznek ránk úgy, ahogyan bámulva - irigykedve csodáltam Marót Miki európai tájékozottságát, Szász Karcsi bácsi humoros szójátékait és „lezseren” eladott szakmai tudását?

- Néha-néha bemegyek a központba vagy egy fiókba (neki még a kőbányai főkönyvtár is fiók!) - mondja nyugdíjas kollégám - és igazán szépek a könyvtárak, jók a szolgáltatások is, de a kollegák! Valahogy nem lehet velük beszélgetni. De az is lehet, hogy én öregedtem meg.

- Nem tudom - mészázok, és közben Sallai Pista bácsi régi írása jut eszembe a hatvanas évek végéről, amiben is „könyvtáros pária”-ként emleget bennünket, akik túlszűfolt trafikokban szűk szolgáltatásokat nyújtva, lehajtott fejjel álldogálunk a kölcsönző pult mögött.

Lehet, hogy akkor kezdődött valami rossz, hogy először ott roppantottak meg bennünket szakmailag és értelmiségi habitusunkban is? Vagy mi mentünk bele abba az utcába, ahová nem lett volna szabad? A „dinamikus változások”, az agresszív

kitörések, a túlélési technikák bővületében nem figyeltünk egymásra, sőt magunkra sem? S lettünk amik vagyunk.

Mik is vagyunk?

- Alig van itt kreatív értelmiségi - dörög rám szakmai vezetőm - hogyan lehet itt alkotó légkört teremteni?!

- Igazad van - mondom lehajtott fejjel - én sem vagyok az, de hát mit tehetek?

- Ne nyugodj bele - hangzik a tanács.

Nincs jogom másokról ítélni, ezért beszéllek magamról; vállalva az önmotogató vádját.

Mi vagyok én?

A hatvanas évek elején Zalai Zoli bácsi rákényszerített, hogy ETO számokkal beszéljünk. Büszke voltam, hogy a 61-ben találtam egy malacságot, s ehhez alosztásként a 169.9-ből a szülőkhöz való viszonyt rendeltem. Zoli bácsi gurult a nevetéstől, mert hirhedt volt malacságairól:

- Olvastad Karinthy Ferenc Naplóját? - kérdezi feleségem.

- Én nem vagyok nyugdíjas, mint te, hogy háromkötetes műveket olvassak. Majd. (Te jó isten! Hogyan tudtam én két-három évtizede három nap alatt elolvasni az Ulyssset? Hát úgy, hogy csütörtökön Tóth Lacival vitatkozni kellett róla!)

- Mit szólsz X. Y. cikkéhez, a Könyvtári figyelőben - kérdezik.

- Már félre van téve, de nem volt rá időm - mondom zavartan.

„Félre van téve”, altatom magamat ezzel a varázsmondattal. Kibúvó.

De mit csináljak helyette? Lázasan bogarászom a Pénzügyi Osztály hibás kimutatásait és töprengök, hogyan lehetne teljesíteni az idei bevételi tervet?

Hányszor kell még leütnöm a pénztárgépen az x for time videót? A századik leütés után pedig A 3-as méretű lapon kimutatást készítek, pénztárszalagokat másolok és éjjel felé az ágyamban forgolódva aggódom, hogy ha a KESZ még fél évig ilyen gyatrán működik: hogyan lesz meg éves videó-bevételünk?

Szólnék fiatal kollegámnak, hogy a Kurír helyett vegye már egyszer kézbe a Könyvtári levelezőlapot, de visszafogom magam, mert belátom, hogy negyven órás munkahetének harmincöt órájában üti a pénztárgépet, gemkapcsokat tűz a könyvkártyákra, háromfajta dátumbélyegzőt nyomkod a kölcsönzójegyekre és megírja a 200 felszólítót. Hát istenem - közben csak a Kurírra futja! És egyáltalán - minek kell olvasnia szakirodalmat?

Hacsak nem önbecsülése miatt!

Tényleg, minek kell?

Koncz Károlynak néha-néha van egy írása, amire oda kell figyelni, eszembe jut az is, hogy fel kellene hívni őt, hogy én is így látom, hogy nálunk is...

Hála istennek, ott távolabb van jelzésül egy-egy Koncz Károly, de magam körül egyet sem látok és önváddal mardosom magamat: én vagyok a hibás, igénytelené váltam, milyen életmintát villantok meg?

Bejövök. Kezembe veszem az újságot és unásig olvasom, hogy ki-kivel milyen koalíciót, ki-kire miért és mikor?

Mintha olyan fontos lenne.

Van-e elvárásom?

Van:: hogy mennyi a napi bevétel, hogyan kaphatnánk több akciófilmet meg erotikust, mert az hozzá a pluszt! Lesz-e a jövő héten termékbemutató 1200 Ft terembérleti díjért és mért nem számolják következetesebben a késedelmi díjat?

Rita tegnap megszólított: Olvastad az új Kunderát? - Jézusom! Ez a lány titkon Kunderát olvas? Lehetne vele beszélgetni róla?

Halálos lelki fáradtság zuhan rám, mert gyanakodni kezdek. Gyanakszom, hogy Skvoreckyt is olvas, csak szégyenli. Lehet, hogy órák hosszat vitázni kellene vele Papp István szakmai koncepciójáról. Hogy korrektebb véleménye van az egészről, mint nekem?

Ördögi körben mozgunk.

Bezártak bennünket egy szupermarket üzleti gömbjébe. Olvasószolgálati fogások helyett elkábítottak a könyvtári marketinggel. Beszélgetések helyett ránk kényszerítették a menedzsmentet. A tájékoztatókészség fejlesztése helyett elaltattak a számítógépesítéssel.

Ki kell törni a bűvös körből és egyensúlyt kell teremteni!

Írjál vagy hívj föl, ha beszélgetni akarsz velem. Segíts feloldani kérdőjeleimet.

Szeretettel várom hívásodat:

Maruszki József

ÉBRESZTŐ!

Rosszat álmodtam. Könyvtáros voltam, a rosszabbik fajtából: tájékoztató könyvtáros. Éppen egy megrendelő jegyzék könyvéraival stimuláltam magam, amikor egy korosabb hölgyolvasó megszólított. „Drágám! (Először el se hittem, hogy hozzám beszél.) Ment a tévében egy sorozat, öt részes?, ha jól emlékszem, de van ennek már fél éve is, ha nem több; tudja az, amelyikben a konzul feleségét megszöktette a fiatal diplomata, aki mindig világos zakóban ült a játékszínen és a szeme is olyan bántóan hideg, világoskék volt; na, ezt csak úgy gondolom, mert az én készülékem tudja fekete-fehér; szóval mesélte a barátnőm, hogy ő olvasta könyvben, és ott nem az a vége ahogyan a filmen volt, hogy nem is lesz öngyilkos a Dorina - na, látja, most eszembe jutott a neve -, hanem visszaköltözik a férjéhez, aki közben alkoholista lett, adósságokba verte magát, és aztán a végén ő lett öngyilkos; na, szóval ez kellene nekem könyvben.” Álltam rémülten, már éppen segítségért akartam kiáltani, amikor mit ad Isten, megérkezett a segítség, na nem úgy, ahogy elgondoltam volna, de ez is kimentett egy időre. Negyvenes férfi rontott ugyanis közibénk, rettentő izgatottan, s imígyen szóla hadarva: „Bocsánat asszonyom!, elnézést uram!, melyikük a

könyvtáros?, mert egy sürgős információra lenne szükségem, már lehet, hogy így is elkéstem; tudják a ZYV-47/2-es programnyelvet használok, és az én marha gyerekeim bekapcsolta 13-án a gépet, ma vettem csak észre, hogy beleköltözött valami nyúves vírus, és most rágja, potyogtatja szét nekem azt a programot, amit akadémiai megrendelésre készítek, és talpalok a nemzetközi védelmi jogáért; de meg a pénz is, amit belefeccöltem már a járulékos programok megvásárlásával; szóval hadd ne folytassam, láthatják mekkora bajban vagyok; detektáltam a piszkot, a Lucullus-B-nek kell lennie, esetleg a Sunyi-3; tudják ezek a legújabbak; hát maguk ne tudnák, hiszen profi információszolgáltatók, most tessék, itt vagyok, gyorsan segítsenek, vagy legalább adják meg annak az újonnan felállt KFT-nek a telefon/fax számát akik vállalnak vírusirtást; de ne azt amelyiket a Pancser Ödön jegyez, mert ők a múltkor is csak belebarmoltak, összegányolták nekem a programomat, dobhattam ki az egészet...”

Már azon voltam, hogy futásnak eredek, kezdtem kihátrálni a körből, amikor egy ismerős videokazetta kölcsönzőnk lestopolt. „Ugye akad rám egy kis ideje, szükségem lenne a segítségére; most nem új kezettáért kuncsorgok, pontosabban azért hehe!,

de hangkazettáért, jó lesz CD-n is; megvettem a lejátszót, annyit nyektettek már érte otthon; de ezt csak úgy magának mondom; szóval láttuk a feleségemmel a Kíméletlen Vérszopó VII-et, és van ott egy kísérezene, tudja annál a jelenetnél, amikor a varánuszfejű lány süllyed a mocsárba, és a Vérszopó üget, hogy leszopja róla a trutymót, hát biztosan emlékszik milyen félelmetes volt; nem látta?; na, sebjaj, eldúdolom: du du dúú, ajjaj jajvé; ennyi biztosan elég, már felismerheti; tudja annyira megtetszett az asszonynak, hogy megígértem, előkerítem égből, földből, hadd élvezze.”

Nem bírtam tovább, kiugrottam az ágyból, úgy éreztem, kiszakítottam egy szauna beszorult ajtaját. Míg e sorokat írom, tiszta már az ég, javában ébren vagyok, de mindegyre azon morfondírozok, hogy a rossebbe bírtam én - ha csak álmomban is - éppen tájékoztató könyvtáros lenni?

Koncz Károly

KEDVES KOLLÉGÁK!

Könnyű nekünk, szerkesztő bizottsági tagoknak, mert előre elolvashatjuk a cikkeket, meg talán az előzőekre is jobban emlékszünk, hiszen többször kell végiggondolnunk kollegáink írásait, mint az „egyszerű” olvasónak. Így szinte egy tömbbé állnak össze bennünk az írások, amelyek más-más megközelítéssel, de ugyanarról szólnak.

A múltkori számban utazásra, kirándulásra invitál Lajos Henriette a XVIII. kerületből, reménykedve, hogy talán így jobban megismerjük egymást. A könyvtáros mosolyáról mereng több munkatársunk, mert ismerik azt a személyes többletet, amit munkánkhoz hozzá kell adni. Maruszkai Jóska számomra fájdalmasan szép szavakkal kívánja a közösséget, az egymásnak adni tudók hiányzó összejeveteleit. Koncz Karcsi legújabb írása pedig arról is szól, hogy nemcsak a pénztárgép rémében tárgyiasult anyagiasság, hanem a minket felkeresők sajátos igényei is koptathatják lelkesedésünket.

Mindebből - úgy érzem - az tűnik ki: ahhoz, hogy méltó tartással tudjuk végezni munkánkat, egymásra is szükségünk van. A szerkesztő bizottsági összejevetelem, (ami lassan már az információhoz jutás egyetlen alkalma lesz néhányunknak) el is határoztuk Pobori Ágival, hogy ketten írunk egy cikket arról, hogy hogyan lehetne újra összeterelni sajátmagunkat közös beszélgetésekre, erőt adó eszmecserékre.

Le is ültünk, el is kezdtük. Tudjátok mi lett belőle? Egy eddig soha nem tapasztalt mélységű személyes együttlét, amiben szó esett családról, szülőkről, gyerekekről, kollegiális viszonyokról és mindenekelőtt az olvasókról és az irántuk érzett szeretetről. Cikket viszont nem írtunk, mert arra már nem jutott idő. Így Ági helyett most én fogalmazom meg, amit ő (is) mondani akart: Ha ti is akarjátok, akkor szerdánként, este, a legnagyobb kölesönzése után is vár mindannyiunkat a VI. kerületi könyvtárban.

Jöjjön, aki ismerni akarja személyesen a Koncz Karcit, a Maruszkait, s azokat a könyvtárosokat, akiknek még vagy már híre van, jöjjön, aki azt szeretné tudni, hogy ki hogyan old meg konfliktus-helyzeteket látogatóinkkal vagy munkatársaival, jöjjön, aki csak beszélgetni akar, de az is jöjjön, aki vendéget is akar hívni, mert úgy érzi, értő szava lenne hozzá.

Jöjjön, akinek jut ereje, szelleme és ideje Kunderára, Karinthy Naplójára és a Könyvtári figyelőre is, de az is jöjjön, aki arra tanítja meg a másikat, hogy hogyan kell a videóval is könyvtárosként bánni. Jöjjön el, aki meg tudja fogalmazni, hogy mit jelent „szabóervinesnek” lenni és hogy hol a választó vonal a kreatív értelmiségi és a szolgálólány között. Tehát aki telefonon keresni akarja Maruszkai Jóska, mert hasonló kétségek gyötrik, az keresse a Pobori Ágit is, de ha a központi könyvtár felé jár, ne mulasszon el feljönni a tájékoztatóba, ahol mindenkit szeretettel vár

Havas Katalin

„A ZENE MINDENKIÉ”

- most már a Zenei Gyűjtemény is!

„Ez a könyvtár testesíti meg a legmodernebb értelemben vett zenei gyűjteményt” - ezekkel a szavakkal köszöntötte Dr. Kárpáti János kandidátus, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Könyvtárának igazgatója a majd egyéves szünet után megnyílt és felújított FSZEK Zenei Gyűjteményt.

Egy kulturális intézmény megújodása utáni megnyitón óhatatlanul szóba kerül eddigi történetének néhány fontos lépcsőfoka és a kikerülhetetlen kérdés: mostantól hogyan tovább?

A Zenei Gyűjtemény története 1964-ban kezdődött - ennek már harminc éve. Akkor határozták el, hogy működjön egy zenei részleg a FSZEK kebelén belül. A feladat óriási volt, hiszen hazai minta még nem állt rendelkezésre. nyilvános zenei könyvtár működtetésére itthon nem volt követendő modell. A cél nemcsak a hivatásos zenészek kiszolgálása lett, de a kedvtelésből muzsikával foglalkozók igényének is eleget kellett tenni, ami kettős funkciót jelentett. Így a gyűjtőkört sem volt könnyű meghatározni. Hogy mégis országos hírnévre tett szert a Zenei Gyűjtemény és minden érdeklődő réteget a tudóstól az amatőrig ki tud szolgálni maximálisan, az köszönhető a könyvtár első vezetőjének, a ma már nyugdíjas Szalai Ágnesnek. Egy zenetudósokból, zenetanárokból és művészekből álló szakértői testület meghatározta gyűjtőkörét, és így megalapozta hírnevét.

A siker óriási volt! Hiszen nemcsak tehermentesítette, de kiegészítette a budapesti tudományos és oktatási célokat kiszolgáló könyvtárosokat.

Harminc év múltán már országos feladatokat is ellát a gyűjtemény. Ezt Kárpáti tanár úr mellett Gócza Julianna a könyvtár vezetője is elmondta a megnyitót és az egybegyűlteket köszöntő beszédében. Hangsúlyozta, hogy az égető problémákat sikerült megoldani és ez nem is kevés - a lehetőségekhez képest tulajdonképpen optimális! A tervek világosabbá váltak, hála az új, európai színvonalú világításnak. A régi technikai berendezéseket kicserélték, így jobb minőségben lehet zenét hallgatni. A CD-lejátszók számát is növelték. Sikerült megoldani szinte valamennyi kézikönyv kihelyezését olvasóközelbe, ezáltal a látogatók könnyebben hozzáférnek és a könyvtárosokra is valamivel kevesebb teher hárul, hiszen eddig a raktárból kellett kihozni ezt az állományrészt darabról darabra. Igaz, a polcok nem újak, de remélhetőleg bírják majd a terhelést. Csakúgy, mint a könyvtár vezetése és munkatársai is, akiknek várhatóan a használók széles körét kell majd kiszolgálni, megtartani a gyűjteménynek azt a magas színvonalát, amely méltán sorolja országos szinten is az elsők közé. Sajnos itt versenyezni kell a folyamatosan és rohamosan emelkedő kotta és partitúra

árakkal, mivel nincs még egy olyan dokumentumfajta, aminek ilyen irreálisan magasra emelkedett volna a beszerzési ára.

Lépést kell tartani mindemellett az állandóan jelentkező új és újabb igényekkel is, mert egyre többen keresik pl. a kortárs zenei művek anyagát. Zenetanárok és zenetudósok valamint diákok vallják, hogy van olyan mű, ami csak itt férhető hozzá. Nagy segítség számukra az is, hogy bármikor meghallgathatják a keresett zenedarabokat, mert kéznél van mindig a hangzó anyag és a hozzáférhetőség biztonsága számukra elsődleges. Ez a szolgáltatás létfontosságú a zenét tanulóknak és a zenével csak most ismerkedőknek is.

A könyvtárnak hatalmas forgalma volt és várhatóan lesz is. Már harminc évvel ezelőtt is kicsinek bizonyult - sajnos a felújítás sem tudta a falakat kitágítani és a helyiségek méreteit megnövelni. Azaz: a Zenei Gyűjtemény most megkapta a régi ruháját frissen mosva-vasalva, vadonatúj gombokkal és csipkegallérral.

Új épületbe költözésük egyre reménytelenebb. A központi könyvtár egyik osztályaként működnek, de attól mégiscsak elég távol - ennek összes előnyével és hátrányával. Komplex könyvtári feladatot látnak el: önállóan szerzeményeznek, dolgozzák fel az állományt, építik a katalógust. Emellett magas színvonalon szolgálják az évi mintegy 3000 beiratkozott olvasót.

Örölnünk kell, hogy ebben a kultúrára keveset áldozó, pénztelen világban egyáltalán sikerült felújítani egyik „testvérintézményünket”. Talán az elismerő szavak és gratulációk feledtetik majd a kollégákkal a felújítás már hátuk mögött lévő nehézségeit, keserveit.

A megnyitó végén egy zenei gyűjteményhez méltó, magasszintű műsorral fejeződött be az ünnepség. Örömmel fedeztük fel, hogy a szereplő *Voces Aequales* együttes tagjai között az egyik helybéli kolléga is énekelt.

A könyvtárosi munka és a zene együttes szeretete csodákra képes - ez a „csoda” feledtesse az eddigi és jövőbeli megpróbáltatásokat. Sok sikert és nélkülözhetetlenségük tudatának örömét kívánom a FSZEK Zenei Gyűjteménye kollektívájának szépen megújult könyvtárukban.

Már negyedik éve várja a kerület (és Budapest) lakóit Irodalmi Kávéházunk a XI. kerületben, kéthetente rendszeres találkozási lehetőséget biztosítva a művészet kedvelő közönségének. Közönséget mondok, hiszen a hagyományos értelmű *Kávéházi beszélgetés* mellett kiállításokra, hangversenyekre is várja az érdeklődőket. A sorozat célja az is, hogy a könyvtáregyes dokumentumaira, egy-egy gyűjteményére ráirányítsa az olvasók figyelmét. Az Irodalmi Kávéház vállaltan olyan közösségi rendezvénysorozat, amely nem réteg-igényeket, hanem általános igényeket elégít ki, a művészetet, a tudományok széles skáláját átölelve - népszerű formában. Közönsége a gimnáziumi tanulóktól az idős nyugdíjasig, a történész professzortól a gyári munkásig terjed.

Az esetek témájához rendszeresen bibliográfiadiszkográfia is készül, amely a könyvtárban fellelhető valamennyi dokumentumot tartalmazza. Így az olvasó utólag is „hozzaolvashat” a már elhangzottakhoz. Gyakori volt az olyan résztvevő, aki egy-egy program kapcsán fedezte fel magának a könyvtár nyújtotta lehetőségeket. A programok sokrétűek: Zenei estek (népzene - klasszikus zene - jazz), könyvbemutatók, író-olvasó találkozók, képzőművészeti kiállítások; tervezik irodalmi emlékhelyek látogatását is. A témákat az aktualitások és a hagyományos szempontok - pl. évfordulók - egyaránt szervezik. A meghívott szereplők többsége és a bemutatott művek is a XI. kerülethez kötődnek, azzal valamilyen kapcsolatban állnak.

Az 1991-93-as időszakban több mint 4000 látogatója volt a programoknak. Kezdetben elsősorban kelenföldiek ill. a XI. kerületiek látogatták az esteket, aztán egyre többen érdeklődtek Budapest más keruleteiből is. (Az 1993-as adatok szerint a látogatók 42%-a volt kerületi lakos. Vidékről 83-an, külföldről pedig nyolcan érkeztek.)

Az 1991-93-ban az Irodalmi Kávéház meghívott vendégei voltak: Ágh István költő (három alkalommal), Alföldy Jenő kritikus (4), Balczó András olimpiai bajnok, Binder Károly zongoraművész, Aczél Tamás író, Csűrös Miklós irodalomtörténész (4), Deák László költő (4), Dinnyés József énekes, Dobák Lajos színművész, Domokos Mátyás író, Dr. Draveczy Balázs ig. (Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum), Dudás Lajos klarinétművész, (Németország), Fodor András költő (2), Gosztonyi Péter történész (2), Dr. Habsburg Ottó, Hegedűs D. Géza színművész, Horváth József színművész, Hencz József zongoraművész, James McCargar nyug. amerikai diplomata, a Kalamajka együttes Halmos Béla vezetésével (5), Kállay Krisztof vatikáni nagykövet, Kéry Kálmán vezérezredes, Kenéz Ferenc költő, Kiss Mária alpolgármester, Konrád György író, Lator László költő (4), Lukács Sándor színművész (3), Dr. Kiszely István antropológus, Gyurkovics Tibor író, Pápai Erika színművész, Parancs János költő (3), Plugor Sándor grafikusművész, Sára Sándor filmrendező, Sárközy Gergely gitárművész, Székelyi József színművész, Szervátiusz Tibor szobrászművész, Széles Judit iparművész, Szigethy Gábor irodalomtörténész (4), Tahin Gyula fotóművész, Tompa László előadóművész, Tomai József költő, Vári Fábán László költő, Dr. Vígh Károly történész, Várady Szabolcs költő (3).

Több könyvtárunk is rendelkezik olyan speciáliskülönleges gyűjteménnyel, melynek bemutatására hasonló keretek között kerülhetne sor. Kezdetben talán nem ilyen rendszerességgel, de évente 1-2 alkalommal megmozgatná a könyvtárba járókat. És az olvasó más oldalról is megismerhetné az általa használt könyvtár állományát.

Kiss Katalin

FOKOZOTTAN VÉDETT KÖNYVEK OLVASÁSA A KÖZPONTI KÖNYVTÁR KUTATÓTERMÉBEN

A közkönyvtár létezésének értelme az, hogy a könyveket az olvasók rendelkezésére bocsássa. A kisebb méretű közkönyvtárak esetében teljesen világos és egyértelmű a helyzet: az olyan könyveket, melyekre tartós időn keresztül nem mutatkozik igény, ki kell emelni az állományból. Másként van ez azonban az olyan közművelődési funkciókat is ellátó hatalmas állományú gyűjteményekben, mint amilyen a FSZEK központja. A többzres olvasóközönség, melynek jelentős százaléka nem az önművelés, hanem tudományos kutatás, de legalábbis valamiféle publikációs felhasználás céljából keresi fel ezt az intézményt, többségében nehezen, vagy egyáltalán nem hozzáférhető kiadványokat igényel. (Például korábban megjelent, vagy kereskedelmi forgalomba nem kerülő könyveket, periodikák régebbi évfolyamait.) Mialatt a központi könyvtár pótolhatatlanul hasznos szerepet tölt be akkor, amikor sokezres, zömében értelmiségi olvasóközönségének lehetővé teszi, hogy érdeklődésük kielégítése, munkájuk elvégzése céljából nagymennyiségű könyvet vihessenek haza, egyrészt igen fontos, másrészt nagyon kockázatos tevékenységet végez. A kockázat abban rejlik, hogy nagyobb mennyiségű könyvek hosszabb időtartamra történő kölcsönzésekor a könyvek nagyobb veszélynek vannak kitéve. A kölcsönzők egy része hanyagságból vagy lelkiismeretlenségből nem, vagy nem időben hozza vissza a könyveket, visszaszerezésük pedig bonyolult, hosszadalmas. Ráadásul a hazavitt könyvek fokozottan ki vannak téve rongálásnak, csonkításnak. Tekintve, hogy az elveszett vagy súlyosan megrongált könyvek nagy része még az antikváriumokból sem pótolható, az egyébként kölcsönző nagyobb könyvtárak is kénytelenek állományuk egy-egy nehezen pótolható részét kivonni a kölcsönzésből.

A FSZEK központjában sem kölcsönzik a kézikönyvtárak anyagát, a periodikákat, a ritkaságokat, a száz évnél régebben kiadott könyveket. Az ország legnagyobb helytörténeti gyűjteménye a Budapest Gyűjtemény, mely fővárosunkkal kapcsolatban ugyanazt a szerepet tölti be, mint amit az Országos Széchényi Könyvtár országos relációban. Ennek megfelelően a Budapest Gyűjtemény sem kölcsönzi anyagát, sőt azt használni is csak a Gyűjtemény saját olvasótermében lehet. A központi könyvtárban azonban más olyan állományrészek is vannak, melyek értékük és ritkaságuk miatt fokozott védelmet igényelnek. Nem kölcsönözhető például a nagyformátumú, régi díszkiadások és a 09 jelzetű gyűjtemény, mely kéziratokat, régi magyarországi nyomtatványokat, bibliofil kiadványokat s értékes képzőművészeti albumokat tartalmaz. Hasonlóan értékes kincse a könyvtárnak a *Szűry Gyűjtemény*,

melyet még Szabó Ervin vásárolt 1910-ben Szűry Dénes miniszteri tanácsos, műfordító és színikritikus hagyatékából. Szűry a magyar irodalom első kiadásainak lelkes gyűjtője volt. A könyvtár tulajdonába került könyvgyűjtemény szépirodalmi részét külön állították fel, sőt tovább is fejlesztették. Különösen nagy nyereség volt *Rákosi Jenő* író és publicista és *Ballagi Aladár* történettudós könyveinek megvásárlása haláluk után. Azóta is rendszeresen vásárolnak első kiadásokat e gyűjtemény számára, végső időhatárnak Szűry halálának évét, 1909-et tekintik. Ugyancsak első igazgatónk nevéhez fűződik *Ballagi Géza* sárospataki jogakadémiai tanár hagyatékának megvásárolása 1911-ben. E hagyatékban 9700 röpirat szerepel, melyet az elhunyt a „Politikai irodalom Magyarországon” című művéhez gyűjtött össze. A kolligátumként kötetekbe gyűjtött nyomtatványok a raktárban külön vannak tárolva, feldolgozásuk a vásárlás után nem sokkal megtörtént, jelzetük elé a megkülönböztető „Ball” rövidítés került. Ez a vásárlás rendkívül hasznosnak bizonyult, az anyagot azóta is állandóan használják. Ez készítette a könyvtár vezetőségét arra, hogy ezt a műfajt - kisterjedelmű, közéleti jellegű polémikus, agitációs irodalom - az 1910-es évek utáni időkben is gyűjtse. Az idesorolt füzeteket szintén elkülönítve őrzik a raktárban, s jelzetüket „P” betű előzi meg. (Pamflet.) - Mikor 1982-ben a könyvtár vezetősége ritkaságaink, értékeink nyilvántartását, gondozását külön főállású munkatársra bízta, annak egyik legelső teendője az lett, hogy az 1801 előtt nyomtatott, úgynevezett régi magyarországi nyomtatványokat (RMNy) kiválassza és elkülönítve tárolja. Jelzetük elé a megkülönböztető „R” betű került.

Ezekkel a nehezen pótolható könyvekkel kapcsolatban felmerült a gondolat, hogy pusztán a kölcsönzési tilalom nem ad számukra kellő védettséget. A Budapest Gyűjteményben fogalmazták meg először azt, hogy egyéb óvintézkedések is szükségesek lennének. Mikor az osztály 1973-ban jelenlegi olvasótermébe költözött, kiemelték a raktárból a XIX. század előtti kiadványok túlnyomó részét és néhány más, későbbi kiadású, de különösen értékes könyvet - reformkori útikalauzokat, Rudolf Alt bécsi grafikus Pestről és Budáról készített rajzos albumát, Hunfalvy János Rochboch metsetekkel díszített műveit: „Magyarország és Erdély eredeti képekben”, „Budapest és környéke”, stb. - és ezeket az olvasóterem mögötti két munkaszobában üvegezett ajtós szekrényekben helyezték el. (Ekkor ragadt rá e könyvekre a „vitruves anyag” jelző.) 1993-ban ismét a raktárba kerültek ezek a könyvek, de elkülönített helyre és változatlanul védett anyagként kezelve.

A Budapest Gyűjtemény 1980-ban a legértékesebb anyag fokozott védelme érdekében további rendszabályokat léptetett életbe. Az olvasótermi ügyeletes az úgynevezett „vitruvius könyvek”, adatait helybenolvasáskor rávezeti egy űrlapra, aláírja és az olvasóval is aláírta. Amikor az olvasó a könyvet visszaadja, a könyvtáros ezt a tényt az űrlapon jelzi. Ezt a módszert alkalmazzuk a 09-es jelzetű anyag, a Ballagi-, a Pamflet- és a Szüry Gyűjtemény és az R-jelzetű nyomtatványok használata alkalmával. Ezeket a védett anyagokat csak a Budapest Gyűjtemény olvasótermében lehet olvasni, mert ez a legbiztonságosabb. A helyiség azóta Kutatóterem megjelöléssel is szerepel. (1986 óta űrlapok helyett füzetekben történik a nyilván tartás. Ezzel párhuzamosan a raktár is számon tartja az általa a Kutatóterembe szállított védett anyagot.)

Mindez így olvasva nehézkesnek, bonyolultnak és hosszadalmasnak tűnhet, valójában azonban ez gördülékenyen, rutinosan folyik, s az olvasó az egészből mindössze annyit észlel, hogy a kért könyvet csak a Kutatóteremben használhatja, s annak átvételét aláírásával kell igazolnia. Figyelembe véve, hogy ritka, kevés helyen hozzáférhető kiadványokról van szó, az esetleges kényelmetlenség bőven megtérül az olvasó számára azzal, hogy a kéréseket az esetek több mint 98%-ában ki lehet elégíteni.

A továbbiakban azt vizsgáljuk, hogy olvasóink mennyire veszik igénybe a védett anyagokat, s ezeknek melyik részét használják leggyakrabban. (Folytatjuk!)

Indali György

OLVASÓINK ÍRJÁK

Mosolydiplomácia

Tükörbe néznünk - szakmai tekintetben is - hasznos dolog. Ilyen képletes tükör minden, olvasói körben végzett, és lelkiismeretesen, nagy felkészültséggel feldolgozott felmérés, mint *Barcsi Zsuzsa* 1993-as kutatása is.

Úgy érzem, a témában eddig megnyilatkozó kollégák véleménye és saját tapasztalataim is igazolják megállapításait.

A hozzászólások többségének egyik, immár tárgyiasult kulcsszava a *könyvtáros mosolya*. Joggal, hisz munkánk szolgálat, amelyhez a szaktudás mellett hozzátartozik az empatikus, segítőkész emberi magatartás.

Nincs ebben semmi új. Tudják ezt sok más szakma gyakorlója, tananyag minden managerképző tanfolyamon. - Say cheese, and keep smiling!

De előfordulhat, hogy az „olvasószolgálatról cserzett arc”-ra ama bizonyos mosoly helyett némi gond ül ki. Mert lehet, hogy: lestrapált, anyagi gondjai vannak, tart a munkanélküliségtől, esetleg magánéletében akadtak problémák, vagy aznap már túl sokan osztották meg vele ügyes-bajos dolgaikat. A szociális munkában ilyen esetekben csoportos megbeszéléseket tartanak, vagy szupervizor segítségével oldják meg a helyzetet. Talán jó szolgálatot tenne hálózaton belül is hasonló lehetőség akár ad hoc jelleggel, például a Családi könyvtáros műhely keretein belül.

Tehát vég nélkül sorolható lenne a mosoly hervadásának oka, szerencsére azért sok jó dologgal is találkozunk.

Bíztható, ha érezzük, hogy munkánkra szükség van. Nem elsősorban hivatalos elismerésre gondolok - csak egy nagy pohár friss málnára, amit váratlanul hozott a nagy melegben egyik olvasónk. A köszönet most is egy őszinte mosoly.

Látogatóinknak úgy látszik erre is szüksége van, függetlenül attól, hogy „fontosabb” könyvtár tagja, vagy épp egy kisebbbe iratkozott be.

Szükség van ránk.

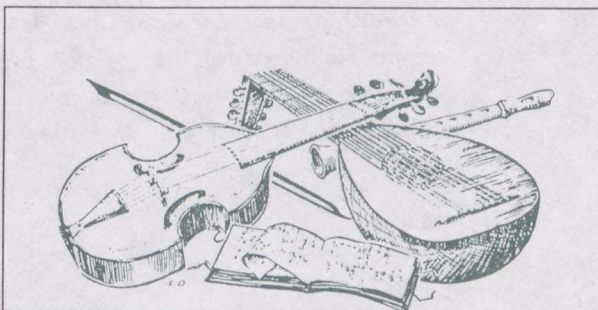
Közkönyvtár lévén az igények sokszínűek. Az, hogy milyen mértékben felelünk meg ezeknek, részben nyomon követhető a napi statisztikákban, időszakos felmérésekben. De van, ami nem mérhető közvetlenül. Ilyen a mosoly is.

Nem feltétlenül várják el mindenhol. Mondjuk a postán, bankban az a fontos, hogy gyorsan, pontosan intézzék ügyeinket; a könyvtár az más, ott kell a mosoly.

A jó közérzethez hozzájárul az egységek állományának minősége, elhelyezése, a helyiségek felszereltsége, kényelme, külleme is. Ebből a szempontból - képletesen szólva - már nem is „vilamosra”, de úrhajóra kéne áttérni. (Hisz villamos mozgókönyvtár a 60-as években működött. Első olvasójegyetem itt kaptam.)

E feltételek teljesülése jórészt pénzkérdés. Hadd reméljem, hogy a hálózat anyagi helyzetének enyhítésére - a szükséges megfontolt döntéseken kívül - a mosoly is hatékony diplomáciai fegyver lesz, mellyel - kis túlzással - hegyeket lehet elhordani, és elhordatni.

Bakonyiné Benyovszky Katalin

INDUL AZ "ELITE MAGAZIN,, KLUB A WENCKHEIM-PALOTÁBAN

Kedves kolleganők - remélem soka örülnek majd mind közületek, mind pedig a hölgy olvasók közül annak a hírnök, hogy októbertől a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár összes egysége szponzori együttműködés révén térítésmentesen megkapja a kedvelt társasági magazin egy-egy példányát. Eddig ez a 345 Ft-ba kerülő magazint csak a központi könyvtár kapta - köteles példányként, s információim szerint még a kerületi főkönyvtárak sem tudták előfizetni, hisz drágállották.

Tekintve, hogy a lap főszerkesztője, Körtvélyes Éva mindig is nyitott volt a könyvtár reprezentatív rendezvényeivel kapcsolatos tudósítások ügyében, nem volt nehéz eljutni oda, hogy kössünk egy olyan megállapodást: Ők grátisz biztosítják nekünk a magazint, ill. minden hónap egyik szerdáján a Wenckheim-palotában szervezünk egy közös délutánt, ahová mi szervezzük az érdeklődő nőolvasókat - természetesen férfiak is jöhetnek -, ők hozzák lapjuk azon hirdetőit, kozmetikai-divat-italforgalmazó cégek, akik szívesen találkoznának a közönséggel közvetlen módon is, tehát nem csak a magazinban már régóta alkalmazott módszer révén, amikor is kozmetikai mintákat, különböző kedvezményes kártyákat tartalmazott a lap melléklete. A lap természetesen továbbra is törekszik olvasó kegyei oly módú megnyerésére-megtartására, hogy bizonyos ajándékokkal kedveskedik nekik, de most ezekkel meg kívánja lepni a mi klubunk látogatóit is. Így az ajándékok, ingyenes kozmetikai próbák mellett ezen a nyitó programon állítólag mindenki a Campari, a Bitburger cég vendégei is lehet, lesznek olyan kis szendvicsek, húsgombóckák egy jónevű vendéglős jóvoltából, amelyek biztosítják majd, hogy ne legyen gond abból, ha valaki nagy nekibuzdultából mindent végig akar kóstolni.

Természetesen lesz divatbemutató is, sőt fehérnemű-parádé is a Lady L cég jóvoltából, akik olyan káprázatos csodákat gyártanak, amelyek nemcsak felveszik a versenyt a nyugati termékekkel, hanem jóval olcsóbbak is azoknál. E cég termékeivel találkozhattunk már pl. a "Sztárok az állatokért" gálán vagy az "Állatkerti Könyvtárgálán", mert mindkét rendezvény tombolájára ajánlottak fel termékeikből. Nagyon ajánlom tehát mindenkinek, hogy hozzon pénzt magával, mert biztos, hogy nem fog tudni ellenállni a kísértésnek.

Ha "ELITE MAGAZIN", akkor természetesen nem maradhat ki a "sztárvendég" a programból, akinek személyét még titokban kívánják tartani, de lesznek híres divattervezők, akik szívesen szolgálnak majd egyéni tanácsokkal is, lesz kozmetikus-sminnes, akitől itt bátran kérdezhetünk, hisz minden-minden szolgáltatás DÍJTALAN! Nagyon-nagy szeretettel ajánlom figyelmetekbe a klubot, kérlek Benneteket, hogy a közös plakát elkészülte után sziveskedjete majd odafigyelni arra, hogy megkapjátok-e azokat a központból, hogy kihelyezésre kerüljenek az egyes könyvtárakban, s lehetőség szerint szervezzétek a nőolvasókat, hiszen végre ez egy olyan lehetőség lesz, amikor a DIVAT HÁZHOZ JÜN HOZZÁNK, megkaphatjuk a legfrissebb információkat, s remélhetőleg néhány kedvezményt is, hogy "kimagasló" könyvtárosi jövedelmünkől valamit mi is megengedhessünk magunknak...

Bagdi Marianna
PR-szakreferens

KRÓNIKA

EGY „ELSŐBÁLOZÓ” FELJEGYZÉSEI

AZ 1994-ES KÖRMENDI VÁNDORGYŰLÉSÉRŐL

Hajnali 6-kor indult a Bakony-Őrség nevű „könyvtáros különvonat” a Déliből. A 750 vándorkönyvtáros egy része már előző nap megszállta a szintén 750 éves Körmend városát.

Nem lehetett panaszunk, igazán „forró” fogadtásban volt részünk. A vendégszeretetet csak a napheve tudta fölülmúlni, mely hűséges társunk maradt mindvégig.

A plenáris ülés első perceiben a polgármester úr bizonyította, egy úr zakó nélkül is úr, s szavai éppoly keresetlenül őszinték és emberségesek voltak, mint megjelenése. Szállóigévé vált az a mondata, hogy vendéglátóink vendégszereteténel csak a szegénységük nagyobb. Nem kis feladat lehetett ennyi ember elszállásolása és ellátása, a megoldásból még a katonaság is kivette részét: átmenetileg elfoglaltuk a határőr-bázist, s próbáltuk elképzelni, hogyan osztozik reggelenként a két rózsa nélküli zuhanyon annyi kiskatona, mert nekünk ez nem sikerült. Könyvtárosok lévén, nem vagyunk fényűzéshez szokva, így hamar túltettük magunkat ezen az aprócska zökkenőkön. Végére is a szakmáért, a tapasztalatcseréért gyűltünk össze.

A plenáris ülésen csütörtökön 14 és 17 óra között a könyvtár és a történetiség kapcsolatáról hallottunk előadásokat.

Este mindenki lázasan készülődött a baráti találkozóra, s kívül-belül ünneplőbe öltözve ültünk asztalhoz. Az „asztali zene” túlharsogta a baráti hangokat, ezért a többség hamarosan a szabadba menekült, s kezdetét vette a „garden-party”. A csilagos ég sátora alatt találkoztak rég nem látott egykori évfolyamtársak, kollégák, tanárok és diákok, akiket egy dolog kötött össze, hogy: könyvtárosok. Jó volt látni, tudni, hogy ennyien vagyunk, megerősített abban az olykor ingadozó hitben, hogy szükség van ránk. Jelentést kaptak *Tóth Gyula* aznap elhangzott szavai: „A könyvtárra addig van szükség, amíg emberarcunkat őrzi”. Hát elsősorban azért... És sorolhatnám még: „Az emberiség tudatosodása és a könyvtár egyidős... A könyvtár mindig újjászületett, mint a főnixmadár...” - Köszönöm *Tóth Gyulának* ezeket a gondolatokat, melyek újra fényt adtak „megkopott szakmai identitástudatunk”-nak

Végezetül hadd szóljak saját házam tájáról, a *Zenei Szekció* péntek délelőtti előadásáról, melyet *Pogány György*, az ELTE Tanárképző Főiskolájának tanára tartott. Témája Körmend zenei élete s az ebben döntő szerepet játszó *Batthyány család* és a zene kapcsolata volt, a magyarországi udvari kultúra tükrében. (*Batthyány*ynak fontos szerepük volt a magyar műveltség folyamatosságának fenntartásában.) A témaválasztás bizonyára nem véletlen, hiszen - mint megtudtuk -, folyamatban van a „Magyarország zenetörténete - XVIII. század” cí-

mű kiadvány sajtó alá rendezése. Részleteket is hallottunk a készülő műből *Sass Ágnes*nek a témához kapcsolódó fejezetéből.

A *Zenei Szekció* rendezvénye stílusosan előzőnével zárult, melyet a Szombathelyi Erkel Kórus szolgáltatót meg. Műsorukban *Hassler*, *Liszt*, *Lasus* művek hangzottak fel szakavatott tolmácsolásban.

Szólni kell még a kiállításokról, melyek a dokumentumfajtaik gazdag választékát kínálták a hagyományos könyvtól a legmodernebb CD-ROM. Jelen voltak a különféle számítógépes programok s az állományvédelemben különösen hasznosítható gyors és olcsó könyvkötő berendezések.

Úgy vélem, aki ott volt Körmenden, gazdagabban tért meg szűkebb páttriájába, s lesz mit továbbadnia. Sokáig fogjuk még emlegetni az áldozatkész körmendieket s polgármesterüket!

Liszka Zsuzsanna
Zenei Gyűjtemény

TOPLISTA

A NYÁR LEGKERESETEBB KÖNYVEI

A FSZEK-BEN

Hozzá kell szoknunk, hogy a nyári hónapokban a legjellemzőbb válasz a könyvtárak részéről: a „zárvatartás”. Népszerűségi listáinkat ezért nem volt érdemes havonta elkészíteni, a két-két nyári hónapot összevontuk. Az élre került könyvcímek között még a szokásosnál is kevesebb a gyermekirodalom (akár szép-, akár ismeretközlő).

Május - Június

1. Montgomery: Váratlan utazás (Fabula)
2. Karinthy Ferenc: Napló 1-3. (Littória)
3. D. Steel: Áldott teher (Maecenas)
4. Wouk: Remény 1-2. (Új Esély)
5. W. Disney: Aladdin (Egmont-Pannónia)
6. Keneally: Schindler bárkája (Európa ill. Árkádia)

7. Maugham: A legsötétebb óra (Fabula)
8. Scarry: Tesz-vesz szavak (Lilliput)
9. D. Steel: Erőszakkal vádolva (Fabula)
10. D. Steel: Kaleidoszkóp (Maecenas)

Július - Augusztus

1. Wouk: Remény 1-2. (Új Esély)
2. Agatha Christie: Frankfurter utas (Hunga Print)
3. Karinthy Ferenc: Napló 1-3. (Littória)
4. Montgomery: Váratlan utazás (Fabula)
5. D. Steel: Megváltó szerelem (Európa)

A hagyományoknak megfelelően október 19-én, a Könyvtári Nyílt Napon adjuk át a kiadóknak „Az év könyve”-i címetek.

NYILVÁNOSSÁG

Bérkorrekció

A szeptember 2-i kifizetéssel többen bérkorrekcióban részesültek. A rendelkezésre álló összeg elosztásának elveiről az Intézményi Érdekegyeztető Tanács július 13-án az alábbiakban állapodott meg:

1. A bérkorrekcióra rendelkezésre álló összeg a havi bérokeret 9%-a, figyelmen kívül hagyva azok bérét, akik 1994-ben 10%-nál magasabb béremelést kaptak a közalkalmazotti bértarifa bevezetésével.
2. A béremelést 1994. április 1-ig visszamenőleg kell kiadni.
3. A szétosztás a bérigazgatók feladata a szakszervezetekkel egyetértve. Az intézmény vezetése ajánlja, hogy bérkorrekcióban azok részesüljenek, akik az év elején nem kaptak 10%-nál magasabb béremelést. A TDDSZ egyetért ezzel az ajánlással. A KKDSZ azzal ért egyet, hogy kizárólag a 10% béremelést el nem érők részesüljenek a bérkorrekcióban.
4. A bérkorrekciót az 1994. szeptember 2-i fizetéssel kapják a dolgozók.

Krónika

Július 1. A Kulturális Bizottság életbe léptette a FSZEK Szervezeti és Működési Szabályzatát, jóváhagyta a Használati Szabályzatot és az 1995. évre érvényes könyvtárhasználati díjakat.

A Könyvtárosok Egyesülete 26. Vándorgyűlését tartották Körmenden *augusztus 3-6-ig*. A résztvevő kollégák közül *Sándor Tibor* a Budapest Gyűjtemény vezetője az ÁV-szekcióban tartott előadást *Képi ábrázolások számítógépes feldolgozása* címmel.

Ünnepi „Ki nyer ma?” a FSZEK 30 éves Zenei Gyűjteményében. A *szeptember 5-én* megrendezett vetélkedőt élőben közvetítette a Kossuth Rádió. A játék a 3 hónapos Egyiptomi Kulturális Kampány jegyében szerveződött, a *Focus Travel* és a FSZEK különdíjaival. A műsorvezető *Boros Attila* volt.

Szeptember 11-17. *Kiss Jenő* főigazgató részt vett az ez évi INTAMEL konferencián Glasgowban.

Szeptember 13-án az angliai Association of Assistant Librarians 15 fős csoportja látogatott el a Központi Könyvtárba. Könyvtárunkat *Gál Györgyné* mutatta be a vendégeknek.

Október 10-15 között rendezzük meg a *román-magyar kollokviumot*, melynek témája „A városi nyilvános könyvtárak munkájának korszerűsítése”. Vendégeink a bukaresti Városi Könyvtár munkatársai, akik 11-én a XIII. kerületbe, 12-én a Központi Könyvtárba, 13-án a KESZ-be látogatnak el. Minden érdeklődő kollégát szeretettel várunk.

Változások

Tatarozás után megnyílt:

- A Zenei Gyűjtemény szeptember 2-án,
- a Vénusz utcai könyvtár (XXI. ker.) szeptember 5-én és
- a Soroksári könyvtár szeptember 8-án.

Megváltozott nyitva tartás:

- Kassák könyvtár: H: 10-19, K: 10-15, Sz: 10-19, Cs: szünnap, P: 10-19
- Bosnyák utcai könyvtár: H: 13-19, K: 10-15, Sz: 13-19, Cs: 10-15, P: 13-19
- Zenei Gyűjtemény: H: 13-20, K: 9-17, Sz: zárva, Cs: 13-20, P: 9-17, Szo: 9-13, V: zárva.

Iskoláknak átadott könyvtáraink:

- II-XII. ker. Városmajor u. 42. (VIII. 1-től)
- XV. ker. Hartyán köz 2-4. (VIII. 1-től)
- Bogács u. 1. (VII. 1-től)
- XVII. ker. Pesti út 80. (IX. 1-től)
- XIX. ker. Berzsenyi u. 8. (VII. 1-től)
- XXI. ker. Rákosi E. u. 138. (VII. 1-től)

Csökkentett nyitva tartási idővel üzemel a X. ker. Újhegyi sétány 1-3. könyvtárunk.

Bezárt egységeink:

- I. ker. Országház u. 13. (VII. 1-től)
 - IV. ker. Reviczky u. 38. (VII. 1-től)
 - XIX. ker. Kós K. tér 15. az Önkormányzat működési területén.
- Az erőforrásátcsoportosítás terveinek megfelelően további bezárások várhatók. Az épület eladása miatt az V. ker. Királyi Pál utcai olvasóterem a nyári szünet után már nem nyitott ki.

Kiss Katalin

KÖNYVTÁRI NYÍLT NAP

1994. október 19.

Előzetes program:

- 9.30 Megnyitó a Központi Könyvtárban
10.00 Ünnepi ülés (előadások a FSZEK tevékenységéről)
A tanácskozás fővédnöke: Demszky Gábor főpolgármester
14.00 Házi ünnepség (kitüntetések, jutalmak)
Oklevéltadás a könyvkiadók képviselőinek
Sajtótájékoztató

Ünnepi gálaest

A Központi Könyvtárban zajló eseményekre a hálózat munkatársait feltétlenül elvárjuk, s a 90. évfordulóra való tekintettel pedig külső vendégeket is hívunk. A központi rendezvényhez kapcsolódóan a továbbiakban a hálózat egységeiben szervezett ünnepi események.

MEGKÉRDEZTÜK

"Az étkezési hozzájárulás egy hónapot meghaladó távollét idejére nem jár., (Kollektív szerződés, 1993).

Megkérdeztük Zorkóczy Antóniát, hogyan tudják ezt a gyakorlatban megvalósítani? A tapasztalatok ugyanis azt bizonyítják, hogy akik teljes hónapig szabadságon voltak, valóban nem kapták meg a hozzájárulást, de akik az egyik hónap közepétől a másik hónap közepéig voltak szabadságon, azok élvezhették a 800 Ft-ot - erre az időre is.

Válasz: A törvény alapján már egy napos távollét esetében sem kellene az étkezési hozzájárulást fizetni, de szerencsére ezt a kollektív szerződés nálunk másképp szabályozza. Miután mi havi elszámolási rendszerben dolgozunk, előfordulhatott, hogy valaki egy hónapos, folyamatos szabadság után is megkaphatta a 800 Ft-ot ha szabadságát hó közepén kezdte meg.

Sajnálattal közlöm, hogy ezt vissza kell vennünk.

A szerkesztő megjegyzése: annak volt szerencséje, aki szabadságát egy-két napra megszakította.

SZEMÉLYI HÍREK

Új munkatárs:

Ferencz Ágnes könyvtáros XI. kerület

Kilépett:

Varga Erzsébet könyvtáros KESZ-ből
Hartl Veronika könyvtáros a Közhasznú Információs Szolgálatból
Csák Éva XXI. kerületből
Nagy Józsefné XV. kerületből
Hajdú Zoltánné X. kerületből
Gál Katalin Szociológiai Dokumentációs Osztályról

Nyugdíjba vonulás:

Zima Istvánné IX. hótól felmentését tölti

Átsorolás:

Rátky Ágnes könyvtárvezető a Boráros téri könyvtárban Czakó Katalin távolléte idejéig.
Hucskóné Kovács Mária a XXI. kerületből áthelyezve a IX. kerületbe
Farkas Jánosné a XVII. kerületből áthelyezve a XIV. kerületbe
Répásiné Szebeni Mária helyére

Újszülöttek:

Halász Katalinnak (IX. ker.) Dafni nevű
Czakó Katalinnak (IX. ker.) Mihály nevű
Kulikné Molnár Mártának (XI. ker.) Emese nevű gyermeke született.

A szülőknek és a gyermekeknek jó egészséget kívánunk !

Családi könyvtárosok szakmai műhelye

IV. negyedévi program

Október 15-16. Szakmai kirándulás Nagykanizsán

November

„Hogyan tovább családi könyvtár?”

December

Karácsonyváró. (Könyvbemutató és manuális foglalkozás)

A programok pontos időpontjáról és az előadók személyéről értesítést küldünk.

Hucskóné Kovács Mária

A HONT MÁRTA

Harminc évig baráti szálak kötöttek hozzá (akkoriban „elvtársi szálak”-nak mondták), ezért számomra ma is élő, csak úgy tudok rá gondolni.

Halkszavú-robbanékony.

Elkötelezett-liberális.

Optimista-rezignált.

Ortodox-reformista.

Komolykodó-bohóc.

Megfejtethetlen, tele ellentmondással, ismert és ismeretlen titkokkal. Ha e sorokat olvashatná, azt mondaná: - Hüjje vagy.

Így két „j”-vel, mert szerette Rejtőt is.

Sokszor még a szemüvege is nevetett, kedvenc mondását alig merem leírni:

- Bármerre fordulok, a fenekem mindig hátul van!

Így - csak két „g”-vel mondta.

Micsoda életbölcösség! Ez volt benne a legtöbb. A túlélés nélkülözhetetlen életbölcössége.

Politikai oldalról volt „rajkista”, kádárista, reformer és ortodox marxista. Nekem sokáig párttitkárom, de sosem volt jellemző rá, hogy párttitkár.

Szakmailag alig ismert a neve - még itt a könyvtárnál is csak kevesen emlékezünk rá. Holott főigazgató-helyettesként vonult nyugdíjba.

Csinált-e egyáltalán valamit a könyvtárban? Ezt a kérdést már aktív korában sokszor feltettem - persze csak magamban. Nem volt a legjobb tájékoztató, nem volt „güzü” közművelődési szakember, nem volt ideális igazgatóhelyettes. De vezetése alatt felszabadultan dolgozhattunk, a könyvtárnak híre-neve volt. Tolerálta a Remete Lacit, Schlett Pistát, engem, sőt még a Szolnoki Palit is. Mindezeknek és mindennek helye volt a nap alatt, s ha kellett megvédett bennünket, kiállt értünk.

A hetvenes évek végén együtt álmodoztunk az új huszonkétezer négyzetméteres public library-ról. Együtt terveztük a Baross utcai „sóhajok-hídját”. Mikor megvalósíthatatlanná vált: elkezdtünk „tévézni.” Azért írok róla, mert ezt kevesen értik. A titkárságon leültünk egy-egy fotelbe, rámeredtünk a sosem működő TV emyőjére és szidtuk a fővárosi tanácsot, a rendszert, a soros vezetőket, bővérű cinizmussal átkoztuk magunkat elvtelen megalkuvásainkért. És persze sokat nevtünk - kínunkban is.

Így telt el az életünk, Kedves Márta! Ne tagadjuk. Ha sikerült volna megfejtenem téged, kerek nekrológót írhattam volna, s a kor társadalomtudósa lehetnék, mert benned rejtőzött a társadalom minden ellentmondása, konfliktusa. S mégsem voltál más: csak Hont Márta.

Nem hittünk a túlvilágban, mégis azt kívánom, hogy ha utolérlek: Ülünk le egy-egy fotelbe és „tévézünk” cinikus mosollyal, derűs optimizmussal évődve jobsorsunkon.

Maruszki József

Szerkesztőbizottság

Pobori Ágnes elnök

Katsányi Sándor felelős szerkesztő

Gujgiczler Imréné, Havas Katalin,

Hucskóné Kovács Mária, Olasz Mihályné,

Szatmári Istvánné, Szecsei Lászlóné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta

Ara: 10.-Ft

Előfizetési díj egy évre 120.-Ft

Készült a FSZEK sokszorosítójában

Táskaszám: 94/278

Eng. szám: III/UHB/30/1981

ISSN 0139-1917